СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, середа, 14-го січня 1948. No. 10. JERSEY CITY and NEW YORK, Wednesday, January 14, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

270 ДОЛЯРІВ НА ГОЛОВУ В НОВОМУ ФЕДЕРАЛЬНОМУ БУДЖЕТІ

Вашингтон, 12 січня. — „Оце передаю мої доручення для буджету Злучених Держав на скарбовий рік, що кінчиться 30 червня 1949 р., разом із переробленими обчисленнями на скарбовий рік 1948. Буджет обіймає обчислення на підставі існуючих законів і ново проектованих" — такою заввагою починається буджетовий плян президента Трумана, переданий обом палатам конгресу. Видатки буджету обчислені на $39,669,000,000, а коли їх розподілити на кожного мужчину, жінку й дитину поголовно, то кожне з них мусить причинитися сумою $270 до їх покриття.

У буджеті передбачені приходи на 1948-1949 рік у висоті $44,447,000,000, отже по відтягненні видатків лишиласьби надвишка в сумі $4,808,000,000. У своїм буджетовім посланні президент сказав, що це є найнижчі вимоги, коли маємо прийняти „небувалий визов" тоталітарних сил закордоном і задоволити „дійсні" вимоги внутрі краю. В буджеті пропонується $18,000,000,000 на оборону держави, злучену з відповідною програмою для допомоги Европі, щоб у такий спосіб ставити опір „дальшому походові тоталітарного режіму".

У загальних начерках видатки буджету представляються так: 1. На оборону краю треба $11,000,000,000. Ці фонди потрібні на втримання теперішної збройної сили з 1,423,000 людей; на переведення загального військового вишколу; на побільшення атомових заводів; на поправу оборони Аляски; спеціяльну увагу звертається на втримання повітряної сили. 2. На допомогу чужинним націям $7,000,000,000. Ці видатки звязані з Пляном Маршала. 3. На поширення суспільної забезпеки („Сошел Секюриті"): забезпечення має обняти теж фармерів і домашню службу, а також і самостійних зарібників. Обезпечення мало б бути поширене і на заробітки понад $3,000 річно. 4. На переведення загального медичного обезпечення для таких, що мають платні до висоти $4,800 річно. На допомогу школам; на переведення пляну розбудови й побудови нових домів.

Більше замітні видатки в відсотках: оборона краю 28%, міжнародня допомога 18%, утримання воєнних ветеранів 15% відсотки від державних довгів 13.2%, суспільне забезпечення 5%, зворот податків 5%, розбудова шляхів 4.1%, консервація природних багатств 4.1%, видатки на втримання уряду 2.9%, на рільництво 2.3%, різні інші видатки 2.4%.

Замітні подробиці в буджетовім предявленні.

У новому буджеті видатки на оборону краю і на справи, звязані з війною, винесуть 79% усіх передбачених видатків. Приблидний довг з кінцем червня 1947 року виносив 258 більйонів, а надвишка в теперішньому буджеті й ново пропонованому буджеті має бути ужита на зменшення довгу до 246 більйонів з кінцем червня 1929 р. На загальний військовий вишкіл призначено $400,000,000, одначе на це треба окремого закону. На чужинну допомогу, крім уже зголошеного Пляну Маршала, передбачує буджет окремо $440,000,000. Ці гроші мали б бути вжиті на допомогу Китаєві й іншим державам, не обнятим Пляном Маршала. На програму „Голос Америки" передбачений видаток $40,000,000.

Заввагн противників.

Провідники Републиканської партії в конгресі не щадять слів для критики буджетового предявлення. Вони заявляють, що „виполять" буджет з непотрібних видатків. Вони закидають, що буджет обіймає багато проектів, звязаних з партійною програмою президента й тому хочуть недопустити до переведення проектів через зчеркнення відповідних видатків.

АРЕШТОВАНО ЮНІЙНИХ ПРОВІДНИКІВ ПІД ЧАС ПІКЕТУВАННЯ

Ню Йорк. — Джозеф Салі, предсідник юнії каблевих службовиків і 8 інших провідників юнії арештувала поліція за невідповідну поведінку. Їм закидають, що вони, як пікетчики перед будинком Міжнародної Телеграфічної Телефонічної Компанії під ч. 67 Брод Стріт, напастували урядовців компанії, коли ці входили до бюр для праці.

УРЯТОВАНО 46 ЛЮДЕЙ З ГОРІЮЧОГО КОРАБЛЯ

Ню Йорк. — Усіх 46 людей, які находилися на транспортовім кораблі армії Джозеф В. Конелі, вирятувано у віддалі 1,000 миль від американського берега. Залога покинула горіючий корабель в рятункових лодках серед розбурханого моря, а по 13 годинах доплив до них вантажний корабель Юніон Вікторі і вирятував усіх обезводнених. Корабель везе розбитків до Галифаксу, у Канаді.

Маршал називає по імені Совети як загрозу для політичної рівноваги

Вашингтон, 12. січня. — У 5-годиннім свідоцтві, складенім в комісії закордонних відносин у палаті репрезентантів, секретар стейту Джордж Маршал обстоював конечність ухвалення конгресом програми для видужання Европи, яку загально називають „Пляном Маршала". Коли його запиталися, чи цей Плян призведе до війни в вЕропі, він відповів, що він радше причиниться до стримання війни. Стабілізація Західної Европи, яка саме є ціллю Пляну Маршала, відділить можливість війни в хаотичній Европі, твердив Маршал. На запит конгресмена Майка Мансфилда, „чи ми втратимо Західну Европу і в чию користь", коли б так конгрес не прийняв програми, Маршал відповів, що Західна Европа переміниться в поліційну державу, а ясне є, що „цясистема є диктована Советським Союзом". Маршал ще раз заявив, як це зробив уже в сенатській комісії перед трьома днями, що конгрес повинен ухвалити програму в цілості, або не братися до неї загалом. Він заявив теж, що прийняття Пляну не причиниться до інфляції; що переведення Пляну треба поставити під контролю уряду отже департаменту стейту, а не окремої агенції; обіцяв передати конгресові докладні обчислення, кільки кожна країна мала б дістати з пропонованої ним загальної суми $6,800,000,000

У сенатській комісії складав свідоцтво секретар торгівлі В. Аверел Гариман. У відповідь на запит він признав, що видатки на здійснення Пляну Маршала „причиняться до клопотів з контролею інфляції". Щодо поновного введення контролі цін, то, на думку Гаримана, Плян Маршала не має нічого спільного з цим проектом.

З. У. А. Д. КОМІТЕТ ЗБІЛЬШУЄ ПЕРСОНАЛ СВОЄЇ МІСІЇ В ЕВРОПІ
Юлія Конюх і Василь Ґінавже виїхали до Німеччини.

В неділю, дня 11-го січня, ввечорі виїхали літаком з аеродрому Ля Ґвардія в Ню Йорку до Франкфурту в Німеччині Юлія Конюх з Вилкс-Бері, Па., та Василь Ґіна з Ню Гейвен Кон. Вони виїхали з доручення З.У.А.Д.Коміттету в характері співробітників адв. Романа Смука з Шикаґо, що в Німеччині і Австрії керує акцією ЗУАДКомітету для допомоги українським скитальникам. Ця акція, згідно з інформаціями екзекутивного директора ЗУАДКомітету, д-ра В. Ґалана, скерована в трьох головних напрямках: 1. Розподіл негайної матеріяльної допомоги для найбільш потребуючих; 2. Опіка і допомога в переселенні та 3. Перевишкіл і підготовка до нових умовин життя і праці в країнах переселення. Перевишкіл місія ЗУАДКомітету переводить при допомозі американського Військового Управління в Німеччині та Міжнародної Організації для Скитальників (ІРО), з якими вона тісно співпрацює теж в інших допомогових справах та на підставі окремо заключених договорів. Керована адв. Р. Смуком місія ЗУАДКомітету в Европі вже має кілька розподільних пунктів і магазинів та два офіси, один у Франкфурті, в місці головної кватири американського командування, а другий в Мюнхені, в центрі української еміґрації. Плянується евентуальне відкриття дальших офісів в інших зонах та в Австрії.

Вислані Комітетом до Европи Юлія Конюх і Василь Ґіна це молоді люди з американсько-української „нової генерації", що досі брали відповідну участь в місцевому громадському житті, головні в організації молоді. Получене з новими видатками збільшення персоналу місії ЗУАДКомітету в Европі допоможе її керівникові адв. Р. Смукові вивязатись з цих однаково важких, як і важливих завдань, що цій місії призначено. Відїжджаючих на аеродромі прощали їхні рідні, як теж д-р Ґалан від РУАДКомітету та деякі особи з місцевого громадянства.

ПРИКЛАДНІ РІЧНІ ЗБОРИ СОЮЗОВОГО ВІДДІЛУ В НЮ ЙОРКУ

Другий з черги найбільший відділ У. Н. Союзу, відділ 204 в Ню Йорку, відбув дня 10-го січня свої звичайні річні збори та крім полагодження всіх організаційних справ, ухвалив теж загальну суму $375 на українські народні цілі. З цеї суми по $100 призначено на цілі центральних Злученого Українського Американського Допомогового Комітету та Українського Конгресового Кмітету і $100 на допомогу УПА. $25 призначено на піддержку спортової акції молоді цего відділу і по стільки ж на допомогу американському відділові Наукового Товариства ім. Шевченка та на „Самодопомогу" новоприбулих до Америки українців. В минулому році цей відділ, що збільшився на кількадесять членів, виявив ту саму тенденцію дальшого росту і скріплення, як і в попередніх роках, що треба завдячувати головно його урядові, як і поодиноким членам.

Чехословаччина в лабетах большевизму

ПАНІКА ПЕРЕД У.П.А.; ПРОТИУКРАЇНСЬКА АКЦІЯ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Прага, 6. січня. (Повітряною поштою до Свободи). — ІК — В Европі з кожним днем стає виразніше, що найголовнішим засобом большевизму в змаганні за владу над світом є повна руйнація всіх матеріяльних і культурних здобутків людства. Найкращим прикладом цього може послужити Чехословаччина. Завдяки різним сприятливим обставинам чеський нарід перед війною виказував одну з найвищих в Европі життєву стопу і навіть війна не цілком була знищила прислівний чеський добробут. Потрібно було аж двох років влади і високопарних кличів всіляких комуністичних ворогів людства, щоб і цю країну перемінити в руїну, а з чеського народу зробити жебраків. Безслідно зникають поняття справедливости, свободи людини, пошанівок чужої властости, мораль, а на їх місце вступають терор і злочин, що з кожним днем збільшуються, головно у звязку з виборами, що мають відбутися 26-го травня. Чехословаччина як на глум історії перемінилася сьогодні в найбільшу по Советському Союзі концентрацію каторжників. В численних концентраційних таборах в країні можна подибати представників всіх суспільних прошарків, від священиків та інтелігентів починаючи, а на селянах і робітниках кінчаючи. Їх єдиною провиною — неблагонадійність в очах комуністичної кліки. Чихословаччина, як і всі інші народи за залізною заслоною, починає щораз більше зазнавати комуністичного „раю на землі" на власній шкірі, яку з неї здирають.

Рівночасно зі загальним комуністичним терором в Чехословаччині, тут єдиною надією для населення та справжнім пострахом для комуністів є тут більше, ніж де легендарна Українська Повстанча Армія. Не зважаючи на всі обіцянки комуністичного уряду, що УПА буде знищена ще в листопаді минулого року, сьогодні, на початку січня 1948, ціла країна, головно Словаччина, живе під знаком УПА, до якої долучуються щораз нові борці за волю теж зпоміж самих чехів, словаків, румунів, болгарів та інших поневолених Москвою народів. В останньому часі починає сильно активізуватися головно румунський визвольний рух, а Чехословаччина стала головним тереном перемаршу зі Сходу на Захід і навпаки. На південних кордонаах Советського Союзу ведуться всілякі таємні військові підготовки, у звязку з якими від 2-го січня майже повністю припинено теж пасажирський залізничий рух на Словаччині. Пражський часопис „Праци" з 4-го січня подав знову сензаційну вістку про „українську змову проти Чехословацької республики", повідомляючи рівночасно про арешт у звязку з нею 4 осіб, які мали приїхати до Чехословаччини разом з репатріованими з Волині чехами та які були вислані командуванням УПА для окремих призначень. Рівночасно поведено слідство проти 13 чехів, яким закидується „співпрацю з УПА". Часопис знову закликає населення до пильного спостерігання свого оточення, в якому — по думці газети — аж кишить від замаскованих українських повстанців. В цій самій газеті повідомляється про видачу Советам управителя інтернату для репатріованої з Волині чеської молоді, М. Жатець, обвинуваченого за вироблювання фальшивих особистих документів для українських втікачів зі Советського Союзу.

КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ПЛЯНУ МАРШАЛА

Лондон, 12 січня. Британія і Франція рішили скликати вже на початок лютого чергову конференцію 16 західньо-европейських країн, заінтересованих в Програмі Европейської Відбудови, згідно з Пляном Маршала. Конференція мала б відбутися в Парижі. Завтра має приїхати до Лондону керівник французьких економічних справ Герве Альфанд і розпочати негайні наради в справі скликання конференції. Саму справу Пляну Маршала в обидвох країнах продовжується широко обговорювати в пресі. Під час найблищої конференції могли б зайти ще деякі зміни в постановах попередньої конференції, головно щодо потреб і можливостей поодиноких країн. Підкреслюється, що европейські країни хотіли б дати доказ американському конгресові ,що вони справді щиро бажали б використати американську допомогу головно на те, щоб могти самим собі допомогти.

ІТАЛІЯ ПРОХАЄ МАНДАТУ НАД СОМАЛІЯМИ

Рим, 12 січня. Італійський уряд звернувся окремим меморіялом до заступників міністрів закордонних справ чотирьох великодержав, яким доручено вирішити майбутню долю колишніх італійських колоній, прохаючи мандату над Сомаліями. Подібний меморіял вже внесено в справі Ерітреї і теж плянується в справі Лібії. В меморіялі Італія підкреслює, що вона надала цим територіям першу цивілізацію і організаційну структуру. До Сомаліїв, де власне перебуває тепер місія представників чотирьох великодержав, видвигає свої претенсії теж Етіопія.

АМЕРИКАНЦІ НЕ ВСТУПЛЯТЬСЯ З БЕРЛІНУ

Берлін, 12 січня. Ген. Джордж Гейз, заступник американського військового ґубернатора в Німеччині, сьогодні заявив, що Америка ані не думає залишати Берліна, ані не дозволить Советам виперти її звідтіль. Ген. Гейз зложив свою заяву у звязку з проголошеним перед двома днями твердженням Советів, що після створення німецького економічного уряду для американсько-британської Бізонії в Берліні вже „нема місця для західних союзників".

СУДОВИЙ ВІДГОМІН ЧЕСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ

Нюрнберґ, Німеччина, 12 січня. Відвідини Еміля Гахи в Берліні та зречення чеської державної суверенности під загрозою Гітлера в березні 1939 року найшло сьогодні свій відгомін на судовій залі в Нюрнберґу, де американський суд розглядає справу названих „джентелменами з Вільгельмштрасе" німецьких дипломатів В суді зізнавала сього.дні дочка Гахи, що їздила тоді разом з батьком до Берліну, оповідаючи в драматичний спосіб, як то Гітлер і Ґерінґ змусили її батька підписати ганебний документ.

НІМЦІ ПРОХАЮТЬ ПОВНОВЛАСТЕЙ СТЯГАТИ КОНТИНГЕНТИ

Франкфурт над Майном, Німеччина, 12 січня. Д-р Ганс Шлянґе-Шенінґен, німецький керівник сільського господарства і прохарчування в американсько-британській Бізонії, звернувся сьогодні до окупаційних властей з проханням признати німецькій Економічній Раді повновласти стягати від німецьких хліборобів контингенти збіжжя та худоби, щоб могти унормувати прохарчування загалу населення.

ПОЧАЛИСЬ НАРАДИ ШВЕДСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ

Стокгольм, Швеція, 12 січня. Сьогодні тут почалась звичайна річна сесія шведського парляменту. Її відкрив вже 41-ий раз за час свого рекордово довгого панування 89-літний король Ґустав V., виголосивши відповідну промову та підкреслюючи бажання Швеції жити в згоді і злагоді зі всіми країнами, головно сусідніми.

НЕДОСТАЧА СТАЛІ В БРИТАНІЇ

Лондон, 12 січня. Британський міністер економії, сер Стаффорд Крипс, сьогодні заявив, що в біжучому 1948 році Англії забракне біля 1,000,000 сталі для її звичайних потреб. Достава сталі для корабельного будівництва буде зменшена на 20%.

РОЗКРИТО ОРГАНІЗАЦІЮ ДЛЯ КОНТРАБАНДИ ЕМІГРАНТІВ ДО КАНАДИ

Лондон, 12 січня. Британська поліція сьогодні повідомила про розкриття окремої організації, що занімалась контрабандою еміґрантів з Німеччини до Канади на старі британські пашпорти. Переведено арештування.

4-ГО ЛЮТОГО ВИБОРИ В ІРЛЯНДІЇ

Дублін, 12 січня. В ірляндському парляменті сьогодні повідомлено, що дня 4-го лютого мають відбутися в країні загальні вибори. Вважається, що ці вибори будуть великою пробою для премієра де Валери, що є при владі ще від 1932 року.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.00	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЯК ДАВАТИ, ТО ЛЕГКОЮ РУКОЮ

За те, що Дядько Сем домагався по першій світовій війні, щоб европейські держави сплачували від довгів хоч проценти, або частину процентів, зачали його добре лаяти як лихваря. Навіть в Англії писали про нього як Шайлока, що, мовляв, живу кров випиває, чи там живе тіло крає. Оскільки памятаємо, одна тільки мала і бідна Фінляндія сплачувала, а решта — пропало. Що так буде, передбачували далекоглядні американці й настоювали на те, щоб ці довги подарувати, а буде менше клопоту, а більше чести для Америки. Одначе перемагали „политишени", що хотіли виявляти перед виборцями велику дбайливість про їхні кармани.

Як прийшла друга світова війна, американці, навчені гірким досвідом, уже мало говорили про позички. Тільки вряди-годи дехто згадав, що видавані американським народом більйони це „добра інвестиція", маючи на думці допомогу боротьбі з ворогами демократії, з агресією тоталітаризмів і диктатур. Подібне говориться тепер в урядових предложеннях допомоги західній Европі. Тільки дехто додає „для заохоти", що це „оплатиться" Америці теж і під матеріяльним оглядом. Так говорили, між іншим, президент Труман і секретар стейту Маршал. Обидва теж підкреслювали, що треба бути „скромними", коли Боже Провидіння дало нам змогу жити в гаразді й бути в спромозі помагати іншим, нещасливим та голодним. Не треба, казали вони, давати відчувати народам, яким помагаємо, що над ними милосердимось, що даємо їм з ласки милостиню, а тим самим не треба ранити їхньої людської гідности.

Ця справа набрала тепер великої ваги. Тому, що це рік президентських виборів, є слушні побоювання, що в конгресі зачнеться через партійну боротьбу така дискусія над предложеною урядом допомогою Европі, що вона може наробити Америці стільки шкоди, що її вже не направлять і ті більйони, які евентуально будуть конгресом ухвалені й роздані різним державам, чи вжиті на їхню відбудову.

Немає сумніву, що за тим усім, що будуть говорити в конгресі, буде пильно слідкувати совєтська пропаганда, яка використає найменцу подробицю, щоб далі розголошувати, що американська допомога Европі це поширювання американського імперіялізму при допомозі долярів, що це понижування гідности народів і спекуляція на нужді.

Совєтський Союз виповів Плянові Маршала війну і від цього не відступає. Отже американська допомога Европі не є вже тільки допомогою, але й свого роду війною з Совєтами, які намагаються опанувати цілою Европою, спекулюючи на нужді, яку Америка бажала б усунути. Так повинен конгрес цю справу розуміти і згідно з тим поступати.

Є надія, що провідники обидвох головних партій завчасу зорієнтуються і добачать небезпеку з надто великої дискусії над справою допомоги Европі. Можна теж наперед заповісти, що якщо б Републиканська партія хотіла в конгресі вжити цю справу для передвиборчих розрахунків з Демократичною партією і адміністрацією Трумана, то вона на тому цілком певно нічого не зискала б, а тільки могла би багато втратити на престіжі.

На щастя, на здоровя, на той новий рік

Українці, як і деякі інші народи, обходять свої рокові свята ще після старого календаря, хоча в щоденному житті користуються вже новим, разом з усіми іншими народами. До цих свят, крім Різдва Христового та інших, належить теж святкування Нового Року. Тиждень після Різдва, на день 14-го січня, припадає „наш" Новий Рік і в цьому дні українці складають собі побажання щастя, добра, успіхів та всіх благ в році, що зачався. В Україні, головно в її західних областях, в цей день ще донедавна діти в шкільному віці перевішували собі через плечі одну торбу зі зерном, а другу порожню на подарунки і ходили по домах „сіяти". Розсіваючи по хаті зерно, цей символ українського щастя, вони, звичайно промовляли: „Сійся, родися жито і пшениця; на щастя, на здоровя, на той новий рік аби вам ще краще вродилося ніж вторік!" За це їх нагороджувано хлібом і грошем. Відповідні побажання з Новим Роком складають собі всі, старші і молодші, рідні і знайомі, всі бажають собі тільки „всего найкращого". Хай же в цей день і нам буде вільно старим українським звичаєм зложити такі побажання для нашого народу, для нас усіх разом і для кожного зокрема.

Всьому українському народові бажаємо насамперед волі. Бажаємо йому сили і видержливости та успіхів в боротьбі за цю волю. Бажаємо йому цеї великої мудрости, що вміла б покерувати стерном народного карабля, розколиханого на бурхливих хвилях життевого океану, до берегів власної суверенности і вільної та творчої праці. Бажаємо йому, щоб він в Новому Році зумів скинути зі себе вікове ярмо неволі та „засяяти повним видом у народів вольних колі".

Нашим братам в Україні бажаємо найбільше сили і видержливости та успіхів в боротьбі. Аби цей „дух відвічної стихії", що врятував наш нарід від татарської заглади, що мечем і плугом визначив межі України і на зрошеній своєю і чужою кровю та засіяній своїми і чужими кістками плодючій українскій землі створив такі неоцінені скарби вселюдської культури, що дав найбільші приклади героїзму і творчого труду, щоб цей дух не покидав їх ані на хвилину і в дальшому змаганні. Щоби зникло все, що робить їх слабими і щоб стократно збільшилось те, що дає силу, в праці і боротьбі та веде до перемоги. Бажаємо, аби український нарід підніс свою спину від невольничої праці і зором хазяїна міг поглянути на свою землю. Аби зазнав того найбільшого щастя, що його дає воля і мирний творчий труд.

Усім нашим братам, долею і недолею розкиданих по цілому світі, бажаємо діждати радости повороту на рідну землю, звільнену від всякого врага і супостата. Аби тільки в цьому бачили ціль свого життя і своєї праці під чужим небом. Аби до того часу ані на хвилину не перестала рвати їхні серця туга за Україною; аби в своїх душах не мали інших почувань, як тільки любови до України, а в своїх умах не мали інших думок, як тільки про визволення України з неволі. Аби імя України ніколи не затиралося в їхній памяті і щоб тільки його звеличання було ціллю їхніх діл і слів. Аби вони не знали іншого щастя, як тільки в праці і боротьбі за Україну і не знали іншого миру, як тільки на вільній українській землі.

Усім тим нашим братам і сестрам, що взяли на себе велику місію дати вклад української крови, українського творчого ума і труду в ріст і творчість вільних американських націй, стаючи їхніми повновартісними членами, бажаємо, аби вони ніколи не забували свого українського походження і свого українського народу та з думкою про нього жили, трудились і вмірали. Аби вони ніколи не могли відчути повної радости і щастя своєї влавної волі, як довго не допоможуть її здобути і для цілого українського народу. Аби терпіння народу в Україні, сльози українських матерей і рани українських борців за свободу пекли їх вічним вогнем, як довго вони не допоможуть тих сліз обтерти і ран залікувати.

Для всіх українців, в Україні і поза Україною сущих, пошли їм, Боже, дар один: в імя України і для України вміти жити, трудитись, боротись і перемагати. Бо тільки це може дати їм найбільшу радість. На щастя, на здоровя і на кожний новий рік...

Конгресові й громадські студії над посланням

Річне послання президента Трумана, виголошене в конгресі 7. січня, стає предметом студій не лише в конгресі, але теж і серед найширших кол громадянства. Річне послання президента містить в собі перегляд потреб цілої нації, тому традиційно його називають „Посланням про стан Унії", тобто держави. Воно заторкує такі справи, які вже є на деннім порядку, а теж і такі, які назрівають до вирішення. Тому, скорше чи пізніше багато справ, згаданих президентом, стануть предметом нарад конгресу. З таких причин дискусії, получені зо студіями над посланням будуть іти майже цілий рік в різній формі.

Коли йде про критику послання як промови, то ще президент не скінчив її виголошувати, а журналісти й партійні політики вже мали про неї свою думку. Це можливе тому, що головні точки послання відомі заздалегідь, бо ж послання треба приготовляти цілі тижні, як не місяці, наперед. Поодинокі міністри предявляють свої думки, основані на розумінні потреб своїх ресортів, а опісля спеціяльний дорадник президента складає всі оті ідеї докупи, викидає, що йому здается неконечним або хвилево невказаним до оприлюднення, а потім щойно треба їх почергувати і злучити разом якоюсь домінуючою думкою. Коли вже послання готове, тоді його ще раз перечитується на засіданні міністеріяльного кабінету, додається ще останні завваги і дається до друку. Звичайно кілька днів перед оприлюдненням такого президентського послання редакції газет дістають його з дорученням помістити в тому й тому дні, ба навіть зазначують часом і годину, коли можна його проголосити. Звідси виходить, що редакції й провідні державні мужі знають зміст промови наперед, а члени конгресу мають її перед собою в часі її виголошення.

Послання з 7. січня обіймає цілий ряд важних проблем політичного, соціяльного й міжнародного характеру. Просто нема в газеті змоги обговорити всесторонно усі ці справи та пропозиції в одній чи другій статті, але буде можна це зробити, коли будуть в конгресі ці справи розбирати, що потриває дуже довго.

Докищо треба ствердити, що послання обіймає три частини: 1. добробут країни й її населення; 2. рятунок світу перед заливом руйнуючого большевизму, а з цим і забезпеку самої Америки перед закордонним ворогом; 3. внутрішні міжпартійні відносини, які звичайно називають „палитикс".

На диво, ця остання частина звернула на себе найбільше уваги, не зважаючи на це, що світ стоїть перед загрозою розвалу, як загально про це тепер говориться. Казали старовинні народи за зразком грецького письменника Езона: „Гори валяться, а серед того родиться смішна миш". Так сталося й тут: Перші критики назвали промову великим агітаційним передвиборчим засобом Демократичної партії, а особливе „передвиборчою промовою кандидата Трумана". Пропозиції президента для стримання інфляції змісця названо новими способами до збільшення інфляції, а його змагання знизити податок для менше засібних і перекинути його на підприємства з великими зисками, названо демаґоґією. Сенатор Тефт у своїй промові з критикою послання назвав усі різнородні нові предявлення президента як обіцянки, знані в українській мові, як „грушки на вербі" і заповів руїну нації, якщо президент поважився б перевести свою програму в життя.

Очевидно, що ці закиди надаються якраз на те, щоб затемнити справу, яку він і інші партійці з обох таборів мають на увазі, а саме, що така дискусія це лише звичайна міжпартійна драка. Бо хто може доказати, хто винуватий в інфляції, або точно розібрати, де є здорова думка, а де демаґоґія? Один закид, правда, може бути оправданий, а це той, що Труман хотів вибити кандидатові третьої партії, Генріеві Волесові, зброю з рук, коли Волес твердить, що політика Трумана веде до війни та що Труман став оруддям багатіїв з Вол Стріту. Одначе так треба було зробити.

Аж після прочищення перших клубів диму з міжпартійного бою можна перейти до критичного розбирання справжньої вартости послання. Точки, обняті посланням, можна поділити на 7 категорій, а саме: 1. податки. Президент хоче додатково звільнити від податку вже в 1948 році по 40 долярів з приходу кожного зарібника, а зате пропорціонально збільшити податок від чистого зиску великих підприємств, які він називає „корпораціями". Сама реформа податкового закону мала б прийти щойно в наступному році; 2. допомога для видужання Европи в сумі приблизно 7 більйонів дол.; 3. ухвалення повновластей для президента для спинення інфляції. Ці повновласти вже раз відкинув конгрес у грудні; .4 контроля чиншів, бо теперішній закон в цій справі вигасає 29. лютого б. р. З цим злучена програма побудови нових домів; 5. переведення закону про загальний військовий вишкіл; 6. поширення суспільного забезпечення на таких робітників, що тепер його не мають. З цим получена підвишка мінімума платні робітника з 40 ц. на 75 ц. на годину. Окрему ділянку суспільної забезпеки творить предявлення президента про суспільне лікування", тобто забезпеку здоровля громадянина від колиски до гробової дошки; 7. Ґарантія повних цивільних прав без огляду на раси. Це відноситься головно до південних стейтів, де білі люди не дозволяють ніграм виконувати деякі громадянські права, заґарантовані конституцією. Крім того йде про створення нових стейтів з Аласки й Гаваїв.

Допомога для видужання Европи назріла до вирішення й над нею вже почалися переслухання знавців в конгресі. Після свідоцтва секретаря Маршала й амбасадора Доґлеса прийдуть свідоцтва інших визначних осіб. Програма републиканської більшости в конгресі обіймає переслухання в справі інфляції перед Банковою комісією сенату. Контроля чиншів мусить прийти на денний порядок ще перед вигасненням теперішної контролі. Сенатська комісія Праці й Прилюдного Добробуту вже приготовляє переслухання в справі закону про заборону дискримінації, отже тут прийде на чергу справа трактування рас. Нема сумніву, що впарі з цим будуть теж обговорювати підвишку мінімума платні з 40 на 75 ц.

Оці проекти згадані прикладово. Під час дискусії над ними загал громадян Америки буде мати нагоду подрібно ці справи обговорити. За ними прийдуть і інші, які президент згадав у своєму посланні. А тоді прийде знову нагода до дискусії для всіх, а в першу чергу для преси.

ЩОБ СПОВНИТИ ЯКСЛІД ОБОВЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ЦІЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

ОЛЕКСІЙ АНДРІЄНКО.

Я БУВ НА „РОДІНЄ"

2)

Коли ці люди зі совєтського полону, худі, голодні, з потухлими очима, стоять на залізничих станціях і чухають покусане вошами тіло, німець, той же німець-бюрґер, зляканий шарпається в сторону, вимовляючи своє незмінне „Майн Ґотт!"

Яке було відношення до нас в Німеччині, що переможно розвішувала свої прапори зі свастикою? Ми були рабами, яких чатували поліцаї, фабричні службовці, партійні активісти, увесь німецький нарід. Ми повинні були працювати. Найменший рух до непокори ніс за собою катування в концентраційному таборі. Праця без кінця і барак — в них було обмежене все наше життя. Годували нас так, що з голоду не вмирали, але так, щоб думати і почувати, як вільні люди, ми не були здатні. За таке життя, за рабство в чужій стороні, мене і сотні тисяч таких, як я, в рідній країні заплямував страшним ім'ям „зрадник батьківщини".

У той час ні я, ні мої товариші по неволі не знали цього і не вірили, коли нам про це говорили.

— Всі брешуть, — говорив Сашко Коваль, — бо це є німецька пропаганда. Всяка пропаганда бреше! На те вона і пропаганда.

Ми погоджувались: — „За що нас можуть назвати „зрадниками"? Поїхали не з свого бажання. Живемо в рабстві, тут нас навіть за людей не вважають, на грудях понашивали значки з кличкою, як у собаки — „ОСТ".

Коли надто вже тужила душа за рідним краєм, за волею, коли гіркі сльози душили горло від пекучого болю, що не можеш ти вийти за колючу загороду навколо бараків і піти вільно по вулиці, змішавшись з натовпом людей, не можеш погуляти в зеленому садку, обнявши міцно за плечі молоду дівчину і цілувати її в палкі вуста під пісні соловейка, — тоді збирались коло бараку на лавці і брязкотіли на розбитій балалайці, єдиній розвазі, привезеній Михайлом із рідного села. Співали сумну пісню. Але ніколи не доводилось закінчити її. З'являвся Фріц — поліцай, що стояв на варті коло нашого бараку і, оглянувши нас звірячим поглядом, кричав, що співати в гарному німецькому місті „штренг ферботен", що тут не „ферфлюхтес Руслянд", а „Ум Ґоттес віллен лібес Дойтшлянд".

У такі хвилини ми, як ніколи, відчували як любимо свій край, в такі хвилини ми забували про те, що в рідній стороні теж тяжко нам жилося. Ми бачили її далеку — привітною, в весняних чарах, наповнену пахощами розквітлих зелених садів. Гаряче билося серце, а звідкись з глибини душі бреніли згуки пісні, що її співали на крутому березі рідного села. Робота в колгоспі, яка була колись таким тягарем, робота із під батога, тепер здавалась такою вільною і легкою.

— Чи памятаєш, Михайло, як я тебе в змаганні в жнива обігнав! На цілих 150 гектарів!

— Чому б і не так, на новому тракторі! Спробував би ти возитися з такою хламидою як у мене була, і 50 відсотків не виконав би.

Дівчата сумували по своєму. То одна, то друга враз ні зтого ні зсього заливалися сльозами, істерично побиваючись. Її скроплювали водою, стримували. Подруги міцно притискали до своїх грудей і тихенько заспокоювали.

— Марисю, не треба! Бог дасть, прийде час, що усміхнеться і наша доленька. Ну, не треба, не треба. А бідна Марися, розсипавши по підлозі косу густого чорного волосся, з усієї сили стискала руки дівчат і гірко безнадійно плакала: — Ой, мамо ж моя, матінко! Ой,ріднесенька! Ой мамо, моя матінко!

Ми дужче горнулися навкола Михайла. Він завжди дізнавався про щось нове. Німецьке військо з боями відступало назад. Рідні міста одне за другим звільнювались. Ми дивились на схід, звідки що ранку підіймалось кривавo-червоне-сяйво. Вночі, коли місто поринало в темряву, ми дивились туди, намагаючись впіймати в нічній тиші якісь відзнаки шаліючої там боротьби і помітити віддалене від нас ще на сотні кілометрів полум'я страшних гармат, вибухи розриваючих бомб.

До нас наближалася година звільнення, коли ми зможемо порвати колючий дріт навколо барака і вільно пройти по землі. Час коли ми зірвемо із своїх грудей прокляте назвисько „Ост".

Коваль тепер відкрито говорив, що німцям підходить кінець. Ще трохи і ми будемо звільнені.

— А боятись нам нічого, — говорив він. — Коли переможе Совєтський Союз, о, тоді все у нас переміниться. Було погано, це правда. Але після війни все піде іншим шляхом.

— Звичайно, по іншому, — підтримував його Валентин — дев'ятнадцятилітній хлопчина із Полтави.

(Дальше буде).

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

Проф. М. Чубатий.

Українська справа сьогодні

(Доклад, виголошений на Панамериканській Українській Конференції в Ню Йорку).

2)

Україна проти Московії.

Загортаючи цілу українську територію під своє виключне панування, Московія виелімінувала всіх прочих ворогів українського народу, стаючи сама одиноким та невмолимим його ворогом. Москва стала тепер проти Киева. Поміж українським народом та Московією на життя й смерть розгорнулася тепер боротьба на цілому фронті.

Помилково є думати, що це боротьба українства з большевизмом. На ділі **це боротьба московського імперіялізму проти України**, репрезентованого вимково диким та звиріднілим типом московської влади — большевизмом. Український нарід стоїть у боротьбі не проти Політбюра чи Комінтерну, але таки проти Москви, репрезентованої Політбюром. Іншими словами, коли б упали большевики і в Україні лишилося б дальше панування Московії, репрезентованої іншою владою, так боротьба України за визволення далеко ще незакінчена.

Всі росіяни, білі вони чи червоні, є за панування Москви над Україною. В цьому всі вони одногідні. Одначе не всі українці одногідні, що Москва, як така, є невмолимим ворогом України. Ще й нині є українці, які думають, що співпраця України з демократичною Росією була б можлива; на ділі є навпаки, бо росіяни не вважають українців за повноправну націю, за партнера рівного зі собою. Тільки вповні самостійний український нарід міг би говорити про можливість будь якого співжиття з росіянами.

Докищо, **поміж Україною та Московією** існує воєнний стан. Україна фізично слабша від Росії, натомісць морально куди сильніша від скомпромітованої тиранії Кремля. Боротьбу проти Московії веде нині український нарід в краю та на еміграції.

На рідних землях остала вже **національно високо свідома маса** та тонка **верства інтелігенції**, яка, одначе, не завжди має можність керувати народом, бо проти неї насамперед звернений терор окупанта. Її роля нині — витривати на своїх культурних позиціях та не дати себе знищити. Донедавна активна роля інтелігенції в боротьбі проти червоно-російського панування над Україною принесла її поголовне винищення.

З української маси найбільшу активність в боротьбі проти большевицького панування над Україною виказують **західно-українські маси.** З них рекрутується головний контингент Української Повстанчої Армії і в них теж ця українська національна армія находить найкращу піддержку. Серед теперішньої боротьби за визволення закінчує своє українське дозрівання також Закарпатська Україна.

Зникнення советського кордону на два роки впродовж німецької окупації України показало, що **національна свідомість на східній Україні** під большевицьким терором не понизилася, але навіть піднеслася. Визвольна бортьба перед роками та біля 20 років большевицького переслідування і мільйонові жертви не пішли на марно.

УПА

Не важне нині входити в подробиці повстання **Української Повстанчої Армії**, ані зводити когутячу бортьбу за чи проти поодиноких осіб, діяльних в часі останньої війни. Один факт остає як неоспоримий та історичний, що український нарід в найважчих обставинах, під терором Гестапо, а потім під терором НКВД, створив свою боєву силу — Українську Повстанчу Армію, що вже нині стала гордістю українського народу. Її біля шістьрічна боротьба проти сильніших потуг світу, Берліна та Москви, та її геройзм поставили УПАрмію в ряди найбільше геройчних військових формацій не тільки української історії. Це треба додати до рахунку величезного здвигу української національної свідомости. **Глядячи з історичної перспективи,** можна твердити, що коли б 30 років тому ми були мали армію, овіяну таким глибоким патріотизмом та готовістю жертвувати своє життя за Україну, як члени УПА, ми нині були б щасливою та вільною нацією, а не збиралися б в далекому Ню Йорку на конференцію, щоб радити над допомогою визволенню України.

Всеж таки, на масову боротьбу українського народу проти Москви, очолювану У. П. Армією, **не слід дивитися зі становища романтики**, але головно зі становища суворого реалізму та української національної економії. Хочу заторкнути питання **білянсу тої визвольної боротьби** — чи вона нам, як нації, приносить більше зисків чи втрат. Про зиски та втрати говорю також в значенню моральнім і не тільки матеріяльнім. Іншими словами, ставимо запитання чи боротьба УПА несе нині більше користи ніж шкоди, чи вона визволення України приспішує, чи може навпаки, опізнює.

Боротьба УПА збільшає чуйність та лють московського окупанта України, який в прискореному темпі виселює українців поза межі України, вимордовує близьких та дальших симпатиків УПА, палить одні українські оселі, другі населює чужинцями - москвичами. Тим способом українська земля в прискореному темпі тратить характер української землі. Згодом робила б це Москва й без існування УПА, але не так скоро. Це є шкоди, що їх приносить зі собою боротьба УПА проти червоної Москви; шкоди фізичні. Є теж і великі користи з тої геройчної боротьби, й то виключно в площині моральній.

Боротьба УПАрмії пітримує духа опору мас **проти** московської окупації України та підтримує віру в остаточну перемогу української справи. Боротьба УПАрмії стає незбитим свідоцтвом українців до власної держави. Вона вратувала честь української нації. Рейд УПАрімії на захід поза залізну советську стіну став великим моральним аргументом в користь ідейности й живучости украгнської визвольної боротьби. Світ прямо не сподівався, щоби проти советської сили в третьому році по закінченню війни могла боротитися якась національна армія й то так примітивними засобами та з таким успіхом, бо ледви правдоподібне, щоб **боротьба УПА могла фізично розхитати Советський Союз** та склонити Москву до уступок в користь українського народу. На це акція УПА навіть спільно з другими національними рухами за слаба, а такі уступства не є в стилю політики тоталітарної Москви. З Москви могли б прийти тимчасові уступства для України тільки тоді, коли б грозила нова світова війна.

Тому в результаті боєва діяльність УПАрмії приносить нині таки більші моральні користи для справи українського народу, одначе тільки так довго, як довго в світі буде існувати поважна загроза війни західної демократії з большевиками. На випадок скорого конфлікту, УПА могла б відіграти навіть величанську ролю у визволенні України. Одначе якщоб до такого зудару не прийшло, боротьба УПА хочби як геройчна, мусіла б бути перервана.

(Дальше буде).

СМІЮТЬСЯ, БО НЕ ПОЛІТИКУЮТЬ.—Ця група приглядається в цирку кловнам та сміється з їхніх жартів та триків. В середині це британський премієр Атлі, а зправа Ернст Бевин, британський міністер закордонних справ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

Весілля молодих професіоналістів.

Ще 26 жовтня 1947 р. відбулося вінчання двох молодих, свідомих свого роду українських професіоналістів, а це інженера Володимира Боднара й учительки з гай скул, панни Надії Буцяк. Вінчання довершив прот. Волод. Каськів в українській православній церкві. Батьки обох молодят знані в тутешній громаді й околиці як примірні патріоти й тому на вінчанні їхніх дітей явилося велике число гостей. Був теж і посадник міста Нюберипорт і представник міста Бостону.

Приявний на гостині головний радний У. Н. Союзу М. Давискиба, привітавши гостей, звернув окремий привіт в сторону посадника з Нюберипорт Келеґара, а цей у своїй промові склав щирі побажання молодятам, а ще окремі ґратуляції родичам молодят, Петрові й Євдокії Боднарам і Іванові та Марії Буцякам за те, що виховали в українській свідомості своїх дітей. Він поставив їх як взірець для інших батьків. Інженер Боднар перебуває в Нюберипорт і є там знаний серед широких кол громадянства.

При кінці весільної гостини батьки молодят склали по $15 на скитальників, разом $30, які вислано куди слід.

Гість.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Звіт з Українського Дня.

На концерті 2 листопада 1947 зібрано для скитальців: з відзнак при дверях $180.66, збірка на салі $129.36, від Укр. Червоного Хр. передала Марія Скоброн $100, Семен Барладин 100, від. 175 УНСоюза $75, Укр. Амер. Міш. Ліґа $50; по $25: Укр. Амер. Політ. Клюб, Укр. Амер. Осередок, від. 75 УНСоюзу, від. 5 СУА, від. 23 СУА, адв. М. Мозола, М. Жук, П. Кузик, А. Пернак д-р І. Грибик, А. Градовський, І. Дячун, Б. Кузик, Н. Крук, І. і С. Семеґен, П. Дунаєвський.

П. Ґурський $20; Д. Баран $15; по $10: від. 154 УРСоюзу, від. 26 Союзу Українок, від. 58 СУ, від. 16 СУ, від. 37 СУ, Клюб Боян, Конгресовий Комітет, Тов. Просвіта з Карпентер (жіноче), пані Бойко, М. Сохан, В. Єднак, П. Чириба, Назаревич, В. Лащ, М. Чорний, Й. Кочкодан, М. Базюк, Д. Липцан, В. Скоброн, Й. Шестий, Т. Довгань, М. Попович; по $5: Укр. Золотий Хрест, від. 34 Укр. Ютс, Молодечий Клюб, Й. Процюк, А. Маланин, А. Соломка, М. Чупа, В. Холявка, Зофія Холявка, І. Шалко, В. Ладечко, Т. Віхорик, К. Гнатюк, О. Заплатинський, Ящук, В. Українець, Нагайло, А. Кривий, І. Слоповський, С. Чистух, С. Левкут, М. Кахній, М. Семеґен, М. Фідак, А. Малиняк, Д. Базилевич, А. Чемний, Н. Горян, І. Бойко, Т. Торський, В. Пастернак, о. Побуцький, о. Олесь, П. Костирка, І. Ґрошо, А. Микитюк, І. Мотлюк, А. Деркач, С. Свейн, М. Дембіцький, С. Кунка, І. Чупка, А. Повшок, Бабій, М. Репетовський, О. Штик, Т. Солодкий, М. Бойчук, д-р Л. М. Борух, Т. Гаврилюк, І. Каралаш, М. Фербей, В. Цимбаліст, М. Ясінський, М. Голуб, А. Дяків, Е. Драгінда, О. Процюк, Е. Голуб, В. Дідик, М. Кос, МкКрей, І. Лукавий, Й. Заптон, Е. Фариняк; по $3: В. Хлопан і О. Хіщук; по $2: М. Пристая, П. Заяць, А. Любінська, О. Перецька, С. Перецький, А. Стецко, Курилів, В. Шеремета; Скиталець $1.

Разом зібрано $1,633.02.

Годиться бодай тут згадати про саме свято-концерт, яке відбулось заходами Української Федерації стейту Мішіґен і Допомогового Комітету. Ввесь дохід і жертви призначено на допомогу скитальцям.

Голова Федерації п. О. Штик, відкрив свято, пригадав присутним дещо з минулого і пояснив, яка є ціль.

Участь в концерті брали два хори, а саме хор мішаний, під проводом п. Дмитра Атаманця і його сина — піяніста, та другий хор жіночий, під проводом п-ни Стефанії Андрусевич.

Згадати треба, що п. Дмитро Атаманець з своїм хором як в минулому так і тепер, радо послужив добрій справі. Те саме можна сказати про п-ну Стефанію Андрусевич, яка зі своїм гуртком молодих дівчат ніколи не відмовляється від того роду виступів. Отже обидва хори звеличали свято своїм гарним виконанням програми, а тим самим причинились і до збірки.

При кінці концерту прибула п-на Храплива з Канади і в довшій промові розповіла багато про злидні скитальців, яких бачила будучи в Англії і в західній Европі.

Промову виголосив адв. Іван Панчук, голова Допомогового Комітету закликаючи присутних до жертв.

Щира подяка від Федерації й Допомогового Комітету жертвенному громадянству, хористам й їх дирігентам та всім працівникам.

Е. Фариняк.

Уряд 270 від. У. Н. С.

КОГУС, Н. Й.

З річних зборів для скитальців.

На річних зборах 57 від. У. Н. Союзу, на яких вибирано уряд на 1948 рік, не забуто за наших бідних на скитальщині й на поклик підписаного переведено збірку між членами відділу.

Жертви зложили: по $12: Д. Зальопаний, Г. Недільський, О. Лесняк, П. Задра, Й. Білінський; В. Сташко $10; по $5: А. Мазурик, В. Партак; по $3: П. Жмуд, Т. Маліґловка; по $2: П. Ґуреш, Т. Сташко, В. Дерлиця, В. Любянецкий, С. Постоловський; по $1: А. Ґлушко, А. Ґеля, І. Коба, Н. Тинько, К. Варениця, М. Палка, С. Палка, М. Мазурик, М. Ґреґор.

Разом зібрано $105, які пересилається до Зл. У. А. Д. Комітету в Филаделфії, а збірку дальше продовжується.

Д. Зальопаний.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Тов. Запорозька Січ, від. 355 У. Н. Союзу в Сейнт Джозеф, Мо., $50, яку то квоту ухвалили члени на річних зборах відділу; від. 42 Союзу Українок з Филаделфії, Па., $25; Ліґа Американців Українського Походження з Шікаґо, Ілл., $765.83, яка то сума представляє чистий прихід зі збірки на вічу, що відбулось 7-го грудня 1947 року в звязку з Панамериканською Українською Конференцією; від. 204 У. Н. Союзу в Ню Йорк, Н. Й., $100, яку то квоту уділено з каси відділу згідно з ухвалою річних зборів.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІД РЕДАКЦІЇ І АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"

З нормалізацією поштових звязків між Америкою та европейським континентом, Редакція і Адміністрація „Свободи" одержують від українців з европейських країн щораз більше листів в найрізноматніших справах, які часто не мають нічого спільного ані з редакцією ані з адміністрацією часопису. Не маючи прямо фізичної можности відповідати на ці всі листи окремо, Редакція і Адміністрація „Свободи" подають до відома:

1. Всі листи, переслані на адресу „Свободи" в справах, які не належать до її компетенції, чи засягу її діяння, відсилається до тих установ і комітетів, які заторкненими в листі сравами занимаються. Тут належать насамперед справи розшуків рідних, допомоги, інтервенції і т. п. Ці листи пересилається звичайно Допомоговому Комітетові у Филаделфії, не даючи на них відповіді. Тому що таке посередництво забирає багато часу і вимагає окремої праці, в інтересі всіх авторів таких листів є висилати їх найрадше відразу по призначенні: Листи в допомогових справах та в справі розшуків пересилати на адресу: United Ukrainian American Relief Committee, P O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa. (U. S. A.). В політичних справах писати до: Ukrainian Congress Committee of America, P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 8, N. Y.

2 Редакція не звертає, ані не веде переписки на тему пересланих, але незамовлених і невикористаних газетних матеріялів, статей, кореспонденцій і т. п. Не звертається теж використаних рукописів.

3. Усіх тих, які зголошуються на постійних співробітників, чи кореспондентів, Редакція зберігає в своєму реєстрі, але не веде з ними переписки, якщо не думає з пороблених пропозицій користати.

4. Прохається не висилати документів, ані вартісних паперів; Редакція і Адміністрація не перебирають за них відповідальности.

5. Адміністрація не перебирає зобовязань за переслані, але незамовлені книжки, журнали і т. п. Часто трапляється, що европейські видавництва самі надсилають книжки, виставляючи рівночасно рахунок. За незамовлені книжки Адміністрація не платить готівкою., як теж не звертає їх, з огляду на кошта пересилки. Надіслані вже в той спосіб книжки проголошено в газеті до прдоажі і рахунок за них буде вирівняний тільки якщо і вміру того, як книжки будуть продані. При цьому треба додати, що зазначена на европейських виданнях ціна не стоїть в жодній пропорції до місцевого книжкового ринку.

6. Переслані оказійні числа, чи для обміну — полагоджується звичайним порядком.

7. Адміністрація не веде переписки і не відповідає на листи в справах, які до неї не належать.

8. Справи Редакції і Адміністрації „Свободи" прохається вважати за дві окремі справи, і полагоджувати їх окремими листами, або бодай окремими картками в одному листі. Це відноситься теж і до місцевої переписки.

Редакція і Адміністрація „Свободи" полагодили досі сотні і тисячі листів з Европи теж в справах, які до них не належать, не жаліючи на це ані труду ані гроша, якщо це було необхідне. Проте, це не можливо продовжувати на довшу мету, тимбільше при відносно наладнаних вже поштових звязках між американським і европейськими континентами та при чіткому визначенні завдань і засягу діяння редакцій та поодиноких громадських допомогових і політичних Комітетів. Виселка листа на правильну адресу до одного, чи другого Комітету, дає теж більшу запоруку на його полагодження.

Усім авторам листів з Европи пригадується, щоби чітко і виразно писали свої адреси, найрадше друкованими літерами.

Редакція і Адміністрація „Свободи".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

С. Б. — Дякуємо Вам за доплату до „Свобди", яка нас тим більше радує, що тих $2 походить від скитальця, який відчуває вагу рідної преси. Ми вже пробували різних способів, як піднести жертвенність, теж і через відділи, але як побудете довше, то краще пізнаєте і зрозумієте, чому не одно не іде так, як бажалиб собі ті, що відчувають трагедію України в такий спосіб, як Ви.

Читайте українські книжки і ґазети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ЗВІТ

ЗІ ЖЕРТВ, НАДІСЛАНИХ ДО ЗЛ. У. А. Д. КОМІТЕТУ. (ЗА ЖОВТЕНЬ І ЛИСТОПАД, 1947).

(Докінчення)

Асторія, Н. Й. — Члени Бр. св. Миколая, від. УНС. зложили $106. Жертвували: Е. Кривень 7; по 6: М. Ґалан, П. Барнич, М. Левицький, П. Лешко, А. Ґула, П. Гарлов; по 5: Г. Василюк, І. Сидор, А. Бурдиґа, С. Антонишин, І. Кубарик, по 4: П. Гаврилець, О. Мартин, М. Борух; по 3: А. Паламар, П. Моськвяк; по 2: Й. Кунька, Н. Петрина, А. Галатин, М. Борись, С. Ліщак, А. Фіґурська; по 1: А. Климишин, Н. Табака, М. Заровенний, М. Домарецький, М. Довґелов, Н. Микитин, М. Пешняк, К. Гуменчук. Прислав Павло Барнич 106.

Честер, Па. — Українська Американська Ліґа (Іст Честер) $250, М. Пастушок 25.

Бріджпорт, Па. — Збірка на похороні Іллі Шевчука $51.60. (Прислав Петро Мартинюк, допис подано до Свободи). Бр. св. Петра і Павла, від. 383 УНС 25 (прислав Петро Мартинюк, голова). Український Горожанський Клюб (Йосиф Бечук, голова) 100.

Сейр, Па. — Бр. св. Вознесення, відділ 22 Провидіння і Бр. Вільні Козаки, від. 236 УНС із спільної забави на скитальців, прихід $122.76. А. Гиряк 5. (Прислав Теодор Баль).

Шерон, Па. — З Листопадового Свята в українській православній парохії, прислав о. С. Мусійчук $54.

Питсбурґ, Па. — Збірка відділів 57 і 147 У. Н. Помочі $49.50 І. Йоц 5.

Гуцдейл, Па. — Відділ 258 У. Н. Союзу $10, В. Головецький 10, Т. Булка 5, Г. Євзінський 2, І. Сахар 1. (Прислав В. Головецький).

Лічбурґ, Па. — О. Пітик $10.

Вотерфорд, Па. — М. Шурко $25.

Ембридж, Па. — Збірка на гостині з нагоди 61. уродин Михайла Фука, фін. секр. від. 276 УНС (прислав Іван Лішовський).

Бетлеген, Па. — К. Зарудна $5, К. Саврук 5.

Брістол, Па. — Український Америк. Горожанський Клюб $100.

Донора, Па. — І. Динис $5.

Дженнетт, Па. — о. В. Стебельський $10.

Нантікок, Па. — Т. Сватко $10.

Джірардвіл, Па. — М. Максимчук.

Діксон Сиտі, Па. — В. Ковальчик $6.

Еверсон, Па. М. Маланяк $5.

Феніксвіл, Па. — М. Федора.

Мейфілд, Па. — Бр. св. Василія, від. 185 УНС $10 (прислав Мих. Романишин, секр.)

Редінґ, Па. — о. П. Процько $5, о. П. Процько (збірка) 3.75.

Ню Кестл, Па. — Збірка православної громади, (Лист. Св.) $25.

Шікаґо, Ілл. — Г. Сенів $10, Заброцькі 10, Ґ. Небор 5, Дзидзани 5, Харкавий Д.Д. 5, С. Ялечко 5.

Медісон, Ілл: — Г. Коробій $5.

Джерзі Сиտі, Н. Дж. — „Свобода" український щоденник $250, В. Лесобей 5.

Нюарк, Н. Дж. — Відділ 371 УНС $15.

Елизабет, Н. Дж. — о. Лев Чапельський $5, С. Чапельська 5. ь8

Кемден, Н. Дж. — Збірка в Кемден Н. Дж., $122 (список поміщено окремо. Прислала Катерина Нец).

Бейон, Н. Дж. — Союз Українок, від. 19 $30 (присл. К. Корелло, секр.)

Трентон, Н. Дж. — Український Молодечий Клюб $25.

Пайн Біч, Н. Дж. — І. Котовська $5.

Магва, Н. Дж. — Й. Ґоянюк $5.

Филипсбурґ, Н. Дж. — Т. Корчун $10.

Рутерфорд, Н. Дж. — М. Томчук $5.

Милвіл, Н. Дж. — М. Горин $15.

Ірвінґтон, Н. Дж. — Збірка із забави $48 (переслав Богдан Дацьківський).

Пасейк, Н. Дж. — М. Комар $10.

Іселін, Н. Дж. — Д. Кіт $1.87.

Вудбайн, Н. Д. — С. Чічура $5.

Клівленд, О. — Союз Українок, від. 30, з 10-літнього ювілею. Збірка. (Допис і список подано в Свободі) $51.75, Микола Ковтанюк $10.

Йонгставн, О. — М. Тиць $5.

Акрон, О. — Український Допомоговий Комітет $36.85 (пр. В. С. Пулк, кас., допис подано в Свободі).

Д?ірард, О. — І. Кравець $5.

Джипсум, О. — І. Хлиступ $5.

Ню Гейвен, Конн. — О. Калимон $50.

Нювінґтон, Конн.: — О. Федишин $5.

Вебстер, Масс. — А. Лемішка $15.

Лудлов, Масс. — П. Пилипів $9.

Маттапан, Масс. — З. Рак $25.

Менвіл, Р. Ай. — Збірка Тов. ім. М. Драгоманова $100.

Вунсакет, Р. Ай. — Злучені Товариства при українській православній церкві: З Листопадового Свята, збірка $135, з Листопадового Свята, / дохів 40, з каси товариства 25. (Прислала Розалія Вецаль, секр.). К. Пуриш 20.

Міннеаполіс, Мінн. — Збірка з післявесільної забави Йосифа і Елинори Коцюби, в домі д-ра Миколи Гайдак. Зложили $15. С. Коцюба 3; по 2: П. Нозник, П. Бриняк, Й. Коцюба; по 1: О. Пилатюк, Б. Пилатюк, І. Рихлій, д-р Гайдак, О. Рихлій, І. Тофан. (Прислав С. Коцюба).

Тамс, Вірджінія. — М. Мабун $20.

Рутленд, Вермонт. — І. Кінах $100.

Лос Анджелес, Кал. — Д. Барабаш $25.

Медікал Лейк, Ваш. — о. Ф. Дюк $10.

Лаблин, Віск. — К. Троз $5.

ЖОВТЕНЬ І ЛИСТОПАД

Жертви по $4.00.

А. Климків, П. Ткач, М. Оленчук.

Жертви по $3.00.

Й. Іваніцький Ю. Юрчик, П. Гупчак, А. Морозовський.

Жертви по $2.00

Т. Плавяник, М. Багриновська, С. Юрчак, Т. Поцентелюк, Д. Темник, М. Паращак, І. І. Бонос, О. Бобак, Ф. Булавський М. Кісель, Ф. Лапай, І. Лисак, Т. Танчак, М. Нестор, А. Серафин, М. Гакало, І. Ганчар М. Лехіцька, І. Луків, К. Білинська-Весоловська, Т. Заяць. О. Матиш, Ф. і В. Мельник, М. Парічук, К. Ясвінська, А. Г. Появська, Н. Н., П. Дурановська, М. Моснік, Я. Політило, В. В. Пархус, В. Дембрович, П. Стадник, А. Коваль, О. Левицький, К. Ясьвінська, Скірники, Гальчишак, С. Наконечна, Г. Ниймок, С. Глинянський, Д. Попадюк.

Жертви по $1.00.

Ю. Крук, А. Ганас, М. Лесна, Іл. Городецький, К. Микула, І. Дмитрів, А. Шлеська, В. Паньків, п. Сидик, М. Баруцький, Р. Ференц, М. Кубловський,, Л. Доманчук, Д. Водославський, М. Фурка, М. Бучинський, П. Стецюк, Л. Селіцький, І. Болик, П. У. Найда, І. Білик, Н. Шараманда, В. Романський, М. Сарахман, І. Б. Когут, В. Якусь, І. Каралаш, І. Столяр, А. Данилів, О. Дубінський, В. Криворучка, К. Скубяк, О. Н. Пірс, М. Пастернак, А. Т. Гайлман, В. Еванів, І. Шрамяк, Ф. А. Форе, В. Плябревський, Д. Дутканич, М. Бучинський, І. Барна, В. Лібович, А. Дер, Г. Сеґін, Д. Кузмяк, В. Шимон, І. Драбік, С. Холевка, М. Осташ, А. Ґреґоріч, Г. Турчин, К. Вітишин, Д. Гарбач, Ю. Мельник, С. Бумбар, Г. Смолин, І. Густишак, О. Гавришко, С. Наконечна, П. Годованець, Г. Петровський, А. Оленчук, С. Пейдж П. Струш, М. Лопай, Д. Галущак (Канада), Кобялка, А. Капляр, Я. Мандзій, М. Політило, В. Футулейчук, Р. Косцюк, Г. Вокер, А. Бабяк.

Злучений Український Американський Допомоговий - Комітет.

Дальші жертви слати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Два рази дає, хто швидко дає. Не зволікауте з висилкою вашої жертви на фонд допомоги українським скитальникам!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

ЖИВУТЬ СОБІ ЯК НАЙБІЛЬШІ ПРИЯТЕЛІ.—Зправа' бачимо німецького вівчарського пса, якому до товариства додали крілика. Це так в хаті Ирл Геґла в Шікаго. Як бачимо, живуть собі мирно.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 18. січня, в салі при 2250 В. Кортез ул., в годині 12. вполудне. Просимо членів прийти на ці збори вирівнати свої залеглі вкладки, як також заплатити вкладки за біжучий місяць. — Д. Когут, секр.

КАНЗАС СИТІ, КОНЗ. — На річних зборах Бр. св. Володимира, від. 323, 21. грудня, вибрано такий уряд на 1948 рік: Д. Яремко, предс.; М. Левусь, заст.; В. Федан, кас.; Д. Кархут, секр. Збори будуть відбуватися в трету неділю по першім від ч. 38 Савт 5. улиця, в 2. годині пополудні. — Д. Яремко, предс.; В. Федан, кас.; Д. Кархут, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Річні збори Бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу, 17. січня, точно в год. 8. ввечір. Біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6:30. Просимо всіх членів прийти на ці збори, вирівняти залеглі вкладки та привести нових членів. — Уряд.

ПІТСБУРҐ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 53, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 18. січня, в год. 1. попол., в домі Укр. Клюбу, річ улиць Одинадцятої і Бінґгам С. С. Обовязком кожного члена прийти. — За уряд: Марія Корпа, предс.; Марія Малевич, заст. предс.; В. Сачко, секр.-кас.

IRONDEQUOIT, N. Y. — Annual meeting of Taras Shevchenko Society, Br. 289, will be held Sunday, Jan. 18, at 2. P. M., at the Ukrainian Hall on Goodman. All members are asked to attend as this is a very important meeting. Controllers will give their report of the Society. The election of officers for 1948 will take place. — S. P. Holowka, Pres.; Jfl M. Yanue, Treas.; W. B. Husar, Sec'y.

ОБОРН, Н. Й. — Тов. Запор. Січ, від. 283, відбуде свої річні збори в своїм домі дня 18. січня, в годині 2. пополудні. Буде звіт касовий за цілий 1947 рік і вибір уряду на 1948 рік та важні справи до полагодження. Уряд взиває всіх членів прийти на збори та вписати своїх дітей до У. Н. Союзу. — За уряд: Т. Олійник, предс.; М. Хамуляк, кас.; Е. Саварин і М. Курій (ст.), секретарі.

СТЕМФОРД, КОНН. — На річних зборах Бр. св. Арх. Михаїла, від. 350, 21. грудня, вибрано такий уряд на 1948 рік: В. Карий, предс.; С. Куривчак, заст.; В. Блащук, кас.; Н. Когут, заст.; І. Михайлишин, секр.; М. Блащук, заст.; А. Кругляк, С. Панасюк і Д. Малиняк, контрольори; К. Кульгавич і Тирчик, наіз. хворих. Збори будуть відбуватися в першу неділю по 15-тім в церковній гали, 135 Ґрінвіч Еве., в годині 2. пополудні. Наступні збори відбудуться в неділю, 18. січня. Просимо всіх членів прийти на ці збори. — В. Карий, предс.; В. Блащук, кас.; І. Михайлишин, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в суботу, 17. січня, в годині 7:30 ввечір, в домі де звичайно. Просимо всіх членів і членниць прийти на ці збори. Буде звіт урядників і контролі за минулий рік. — І. Головка, предс.; В. Реновець, кас.; Й. Ярема, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Повідомляємо, що збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбудуться в неділю, 18. січня, в У. Н. Домі, 183 Фліт ул., в год. 6. ввечір. — За Уряд: І. Бараник, предс.; О. Логин, кас.; І. Грабар, секр.

CLEVELAND, O. — St. Mary's Lodgs 112 will hold its regular monthly meeting Sunday, Jan. 18, 1948. We urge all members who pay yearly & monthly to please attend. Meeting after 3rd Mass in Sts. Peter Paul Church Hall. — E. Laluk, Pres.; E. Prociw, Treas., R. Kupchik, Sec'y.

ТРОСЦЯНЕЦКИЙ: В понеділок, 12. січня 1948 р. СТЕФАН, муж Міхаліни Длуґош, 650 — 18-та евеню, орвінґтон, батько пані William Haines, Jr. і Frances, брата Теодора. Родину і приятелів просимо взяти участь у похороні, з "Haeberle & Barth Homefor Funerals", 971 Clinton Ave., Irvington, в четвер, 15. січня, в 7:45 рано, і української православної церкви св. Івана, Мортон вулиця, Нюарк, де в годині 9. рано буде відправлена Служба Божа за душу Покійного. Поховають на звитарі Gate of Heaven Cemetery, East Hanover.

ПОШУКУВАННЯ

Марія Старецька, дочка Івана і Розалії, пошукує свою тітку **Марію Савіцьку і її дітей Грицька, Івана і Ганну Гоць** із села Шеширович (Судова Вишня), що мешкають від 1913 р. в Ню Йорку. Адрес: **Starecka Maria Indusrial Hotel, Wallshaw Place, Oldham, Lancs., England.**

ПЕТРО ТРУСЯК

син Теодора Трусяка, з села Вапівці, пов. Перемишль, пошукує вуйка **АНДРІЯ ТРУСЯКА,** який в останніх роках перед війною жив в околицях Ню Йорку. Відомости прошу слати на адресу:
Aschaffenburg, Pionier Kaserne, D. P. Camp, Germany, U. S. Zone

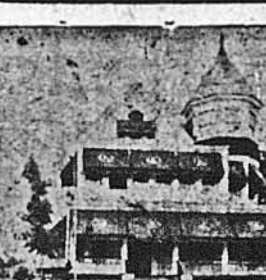
ПОШУКУЮ
ІВАНА ХРУЩА

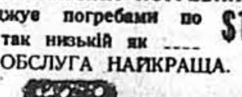
родом із Трупчина, повіт Борщів перебував у Норт Дакоті. Його шукає сестра **МАРІЯ ЧЕРНЕЦЬКА,** дочка Максима Кукурузи із Бабинець в 1946 році повернула із Сибіру. Тепер жие в Польщі. Адреса:
MARIA CZERNECKA
Namyslow, Koszarowa 4, Dolny Szlonsk, Poland
або писати:
MARY ZEREBNY
661 So. Park St., Elizabeth, N. J.

ПРАЦЯ

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

RELIABLE, mature WOMAN, general housework—no laundry, own room and bath—must like children. Happy—pleasant home. $25 weekly.
Call Montclair 3-1549, reverse charges

ТАРЗАН, ч. 1762. Невідповідальні люди.

Нкіма цікаво приглядалася їм і саме тоді негодяй вистрілив.

Куля вдарила в дерево понад головою малпи.

Перестрашена Нкіма дала ногам знати...

...але негодяй, заходячися з сміху, пігнав за малпою.